

Regler för tillfälliga övernattningslokaler

Bakgrund

Vid arrangemang av olika slag uppkommer ofta förfrågningar angående användandet av tillfälliga övernattningslokaler. För att utnyttja skolor, fritidshem idrottsanläggningar och liknande för övernattnig krävs att lokalerna är lämpliga för detta ur brand- och utrymningssynpunkt samt att framkomligheten för räddningstjänsten är tillfredsställande.

Enligt 2 kap. 2 § i lagen om skydd mot olyckor skall ägare eller nyttjanderättshavare av byggnader eller andra anläggningar i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olyckshändelse och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Med ovanstående som grund gör räddningstjänsten en bedömning om lokalerna är lämpliga för övernattnig.

Vid en eventuell brand där ägare eller innehavare grovt åsidosatt sina skyldigheter att vidta åtgärder kan även brottsbalkens bestämmelser vara gällande:

”Utsätter någon av grov oaktsamhet annan för livsfara eller fara för svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom, dömes för framkallande av fara för annan till böter eller fängelse i högst två år.”

3 kap. 9 § brottsbalken

Administrativa rutiner

Tillstånd för övernattnigen skall alltid inhämtas från fastighetsägaren/innehavaren eftersom denne är ytterst ansvarig för brandskyddet.

1-10 Sovande personer

Om färre än 10 personer skall övernattna i byggnaden gör den säkerhetsansvarige själv bedömningen om lokalerna är lämpliga för övernattnig. Som stöd kan checklistan på sidan 4-5 användas. Om det uppstår tveksamheter angående lokalernas lämplighet bör räddningstjänsten kontaktas.

10-50 Sovande personer

En, av säkerhetsansvarige, underskriven och ifylld checklista (återfinns på sida 4-5) skall vara räddningstjänsten tillhanda senast 5 arbetsdagar innan övernattnigen. Till denna checklista skall bifogas namn, adress och telefonnummer till en ansvarig person som räddningstjänsten kan kontakta om oklarheter råder.

Räddningstjänsten bedömer om lokalerna är lämpliga ur brandskyddssynpunkt och meddelar den säkerhetsansvarige om övernattnig får ske. Eventuellt kan behov av besiktning föreligga.

Vid bedömningen skall hänsyn tas till utrymningssäkerhet, passivt- och aktivt brandskydd samt lokalernas utformning i sin helhet. Observera att även om räddningstjänsten bedömt lokalerna som lämpliga är det ägaren eller innehavaren som är ansvarig för brandskyddet.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA BLEKINGE

Fler än 50 sovande personer

Om fler än 50 personer skall övernatta krävs oftast att räddningstjänsten besiktigar lokalerna. Kontakt skall då tas med räddningstjänsten per telefon senast 10 arbetsdagar innan övernattningen för att bestämma tidpunkt. Var förberedd att svara på de frågor som finns i checklistan vid besiktningstillfället.

Observera att även om räddningstjänsten bedömt lokalerna som lämpliga är det ägaren eller innehavaren som är ansvarig för brandskyddet.

Adress och telefonnummer till räddningstjänsten

Räddningstjänsten Östra Blekinge Telefon: 0455-30 39 80
Blekingegatan 1 Telefax: 0455-30 39 70
371 34 KARLSKRONA

Brådskande frågor under icke kontorstid:
Jourhavande brandmästare Karlskrona 0455-30 39 88
Jourhavande brandmästare Ronneby 0455-30 39 98

Brandskyddskrav

Räddningstjänsten har följande krav på brandskyddet vid tillfällig övernattning (se även checklistan på sida 4-5):

- Minst två av varandra oberoende utrymningsvägar skall finnas. Normalt skall de utrymningsvägar som finns i den normala verksamheten även kunna användas vid övernattning.
- Övernattning får normalt endast förekomma i markplan.
- Utrymningsvägarna skall vara skyltade med vägledande markering enligt AFS 1997:11.
- Anordning eller organisation för tidig upptäckt av brand skall finnas i byggnaden.
- Rökdetektor kopplat till utrymningslarm alternativt brandvarnare skall finnas *i det utrymme som används för övernattningen*. Om utrymmet saknar dörr direkt till det fria skall dessutom finnas rökdetektor kopplat till utrymningslarm omedelbart utanför utrymmet där övernattningen sker. Som rökdetektor och utrymningslarm accepteras i detta fall brandvarnare.
- Anordning eller organisation för att snabbt initiera utrymning skall finnas.
- En plan och organisation för att genomföra utrymning samt återsamling och avrapportering till räddningstjänsten skall finnas.
- Möjlighet att larma räddningstjänsten via 112 skall finnas.
- Det skall finnas en säkerhetsansvarig på varje övernattningsställe. Säkerhetsansvarige skall vara namngiven och kunna nås per telefon. Vidare skall säkerhetsansvarige vara väl insatt i hur utrymningen skall ske vid en eventuell brand samt var uppsamlingsplats finns. Säkerhetsansvarige skall redovisa hur många personer som skall vistas i lokalerna.
- Rökförbud skall gälla i hela byggnaden.
- Öppen eld t.ex. levande ljus är förbjudna.
- Matlagning, kaffekokning och liknande är förbjudet utom i lokaler som är avsedda för detta t.ex. kök eller matsal.
- Brandredskap i erforderlig omfattning skall finnas.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA BLEKINGE

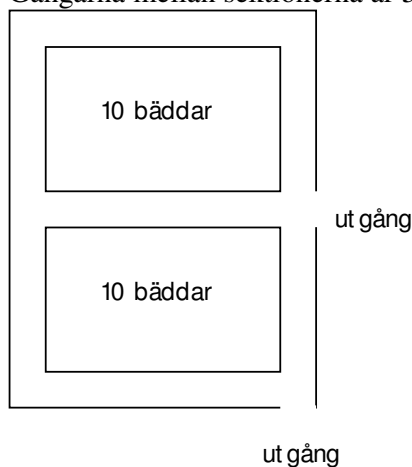
Antal personer i en lokal

Nedan redovisas en metod för att beräkna hur många personer som kan övernatta i en lokal. Metoden är hämtad från "Brandskydd vid användning av skolor, daghem eller andra lokaler för övernattnig" (Nilsson C, Räddningstjänsten Göteborg 1992, RIB).

Om personerna kommer att sova på madrasser kan antas att varje madrass tar upp 3 m² golvyta. Om personerna kommer att sova på sängar kan antas att dessa tar upp 4 m² golvyta. Om 20 personer eller fler skall sova i lokalen skall lokalen delas upp i sektioner om högst 10 bäddar. Mellan sektionerna skall minst 5 m breda gångar finnas för att underlätta utrymning. Gångarna skall leda mot utrymningsvägarna.

Exempel:

Antag att 20 personer skall övernatta i en lokal. Dessa 20 personer skall delas upp i 2 sektioner. Gångarna mellan sektionerna är 5 meter breda och mynnar ut mot lokalens 2 utrymningsvägar.

Checklista för tillfällig övernattnig

Förlägningsobjekt: _____

Tidpunkt: Fr.o.m. 20 - - kl :
T.o.m. 20 - - kl :

Fastighetsägare/
innehavare: _____

Säkerhetsansvarig:
Namn: _____

Telefonnummer

(dygnet runt): _____

Antal personer
som övernattar: _____

1. Tidig upptäckt av brand.

1.1 Automatiskt brandlarm finns	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 2.1
Om nej fortsätt till 1.2</i>
1.2 Ronderande vakt finns (minst 1 per avdelning)	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 1.3
Om nej fortsätt till 7.3</i>
1.3 Utrymmen där personer sover är utrustat med brandvarnare monterad i tak.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 1.4
Om nej fortsätt till 7.2</i>
1.4 Utrymmet där personer sover har dörr direkt till det fria	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 2.4
Om nej fortsätt till 1.4.1</i>
1.4.1 Omedelbart utanför utrymme där personer sover finns brandvarnare monterad i tak.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 2.4
Om nej fortsätt till 7.2</i>

2. Initiera snabb utrymning

2.1 Det finns rökdetektorer i och omedelbart utanför utrymmet personer sover i.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.1
Om nej fortsätt till 2.2</i>
2.2 Utrymmen där personer sover är utrustat med brandvarnare/rökdetektor monterad i tak.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 2.3
Om nej fortsätt till 7.2</i>
2.3 Utrymmet där personer sover har dörr direkt till det fria	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.1
Om nej fortsätt till 2.3.1</i>
2.3.1 Omedelbart utanför utrymme där personer sover finns brandvarnare/rökdetektor monterad i tak.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.1
Om nej fortsätt till 7.2</i>
2.4 Utrymningslarm som aktiveras med brandlarmsknappar finns i lokalerna.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 2.4.1
Om nej fortsätt till 2.4.2</i>
2.4.1 Ronderande vakt har fått instruktion om dennes uppgift samt att vakten skall trycka på brandlarmsknapp då denne upptäcker rök, brand eller annan fara.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.1
Om nej fortsätt till 7.2</i>
2.4.2 Ronderande vakt med utrustning för att initiera utrymning (t.ex. tryckluftstuta eller megafon) finns. Ronderande vakt har fått instruktion om dennes uppgift samt hur vakten skall agera om rök, brand eller annan fara upptäcks.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.1
Om nej fortsätt till 7.2</i>

3. Utrymningsvägar

3.1 De utrymningsvägar som normalt finns går att använda.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.2
Om nej fortsätt till 3.1.1</i>
3.1.1 Räddningstjänsten bedömer att de befintliga utrymningsvägar ger tillräcklig säkerhet.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.2
Om nej fortsätt till 7.2</i>
3.2 Minst två av varandra oberoende utrymningsvägar finns. Fönster räknas ej som utrymningsväg i lokaler där mer än 30 personer vistas, ej heller fönster på annat plan än markplan eller ej öppningsbara fönster.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.3
Om nej fortsätt till 7.2</i>

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA BLEKINGE

3.3 Vägledande markering (utrymningsvägsskyltar finns).	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.4 Om nej fortsätt till 3.3.1</i>
3.3.1 Räddningstjänsten bedömer att vägledande markering är uppenbart obehövlig.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.4 Om nej fortsätt till 7.2</i>
3.4 Övernattning sker endast i markplan.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.5 Om nej fortsätt till 3.4.1</i>
3.4.1 Räddningstjänsten har gett tillstånd till övernattning i andra plan än markplan (beviljas endast i undantagsfall).	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 3.5 Om nej fortsätt till 7.2</i>
3.5 Möjlighet finns att larma räddningstjänsten via telefonnummer 112.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 4.1 Om nej fortsätt till 7.2</i>
4. Organisation			
4.1 Det finns en säkerhetsansvarig som kan nås per telefon dygnet runt.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 4.2 Om nej fortsätt till 7.3</i>
4.2 Det finns en plan för att genomföra utrymning och återsamling samt larmning och avrapportering till räddningstjänsten.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 4.3 Om nej fortsätt till 7.3</i>
4.3 Rökförbud råder i byggnaden.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 4.4 Om nej fortsätt till 7.3</i>
4.4 Förbud mot öppen eld (t.ex. levande ljus) råder i byggnaden.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 4.5 Om nej fortsätt till 7.3</i>
4.5 Förbud mot matlagning, kaffekokning och liknande råder i byggnaden utom i lokaler som är avsedda för detta.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 4.6 Om nej fortsätt till 7.3</i>
4.6 De som övernattar kommer att få information om brandsäkerheten (utrymningsvägar, hur larm ges, agerande vid utrymning, återsamlingsplats, förbuden enligt 4.3-4.5 o.s.v.)	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 5.1 Om nej fortsätt till 7.3</i>
5. Antal personer			
5.1 Antalet personer som övernattar är dimensionerat enligt sida 2.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 5.2 Om nej fortsätt till 7.2</i>
5.2 Antalet personer som övernattar understiger 10 st.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 6.1 Om nej fortsätt till 5.3</i>
5.3 Antalet personer som övernattar understiger 20 st.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 5.4 Om nej fortsätt till 5.3.1</i>
5.3.1 Lokalen är uppdelad i sektioner om max 10 personer enligt sida 2.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 5.3.2 Om nej fortsätt till 7.3</i>
5.3.2 Antalet personer som övernattar understiger 50 st	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 5.4 Om nej fortsätt till 5.5</i>
5.4 Checklistan kommer att skickas in till räddningstjänsten senast 5 arbetsdagar innan övernattningen.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 6.1 Om nej fortsätt till 7.3</i>
5.5 Kontakt tas med räddningstjänsten senast 10 arbetsdagar innan övernattningen för att bestämma tid för besiktning.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 6.1 Om nej fortsätt till 7.3</i>
6. Övrigt			
6.1 Brandredskap finns.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 6.2 Om nej fortsätt till 7.2</i>
6.2 Lokalerna är även i övrigt, ur brandskyddssynpunkt, lämpliga för övernattning.	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 6.3 Om nej fortsätt till 7.2</i>
6.3 Ansvarig fastighetsägare eller innehavare har godkänt övernattningen	Ja ☐	Nej ☐	<i>Om ja fortsätt till 7.1 Om nej fortsätt till 7.3</i>
7. Resultat			
7.1 Lokalerna är, ur brandskyddssynpunkt, lämpliga för övernattning.			
7.2 Lokalerna är ur brandskyddssynpunkt olämpliga för övernattning.			
7.3 På grund av organisatoriska brister är övernattning i lokalerna olämpligt.			

Underskrift säkerhetsansvarig